

(Valjavčeva razprava se ne omenja), parimejnik, mali proroki (Leskien jih ne omenja, tudi ne razprav Jevšejeva), euchologij in še kaj drugega po stilu prevoda niso čisto to, kar sta evangelij in apostol. Tudi eksarh Joannes (okrog 900) pripisuje Konstantinu le zadnje. Za paterik je dragocene pokaze najti v hrvaško-glagolski literaturi, tako kakor za parimejnik (prim. podpisanega razpravo „О слѣдахъ древне-славянскаго паримейника въ хорватско глагольской литературѣ“ Moskva 1902). Seveda je pripoznati, da je želeti še nadaljnih podrobnih monografij o posameznih delih in njih razmerju z drugimi. — Na str. XLIII—VI. se naštevajo spomeniki, ki tvorijo znani tako imenovani kanon starocerkvenoslovanskih spomenikov (njih glavni znak je pravilna poraba nazalov *ǫ* in *ę*). K njim po pravici prišteva Leskien tudi Kijevske listke, čeprav imajo mesto bolg. št — žd češko-slov. *c — z*, šč. Ponatisnjen je tudi najstarejši datirani dokument — cirilski nadpis iz Macedonije iz l. 993. Drugih manjših spomenikov ne omenja, (o njih glej Vondrák l. c. 13, 15.) — Na str. XLVI. do VII. razlaga Leskien razlike med spomeniki (glavna točka vporaba *ѵ*, *ѵ*), a na str. XLII—L. govori o poznejših dobah in recenzijah cerkvenoslovanskih spomenikov — srednjebolgarskih, srbo-hrvaških in ruskih (glavni znak zamestitev starih nazalov *ǫ* in *ę* in dr.). Vondrák l. c. imenuje na prvem mestu še češko-slovaško redakcijo, kateri prišteva kijevske listke in praške odlomke. Poslednjih Leskien nima, o prvih gl. gori. Pri hrvaško-glagolski redakciji ni omenjenih izdaj zaslužne akademije na otoku Krku, samo Berčić dandanes že več ne zadošča. V tej zvezi ali že prej pri razpravljanju o spomenikih ali stari cerkvenoslovanski literaturi bi bilo želeti, da se doda tudi kaka pripomnja o brižinskih spomenikih in njih stikih s starocerkvenoslovanskimi teksti. Na str. XI. pravi sicer Leskien, da segajo v IX. stol. (na str. XXV, da so iz X. stol.), ali drugega ni. Rusko Ostromirovo evangelije (1056—7), ki je služilo za podlago prvi izdaji „Handbucha“ l. 1871., se zdaj v slovnici le na nekih mestih omenja. Ta omejitev je radi jasnosti in določnosti dela opravičena, ni pa povšeči ruskim filologom. Veliko delo, ki bi izčrpalo in obsegalo vso cerkveno-slovansko literaturo — vsaj starejših dob — in podalo še sintakso staro cerkveno-slovanskega jezika, ni bila naloga Leskienova, pričakovati ga je še le od bodočnosti; pot pa mu bo prekrčila najbrže enciklopedija slovanske filologije. — Na koncu uvoda so navedeni najvažnejši pripomočki k študiju stare cerkvene slovanščine.

(Konec prih.)

Dr. Rajko Nachtigall.

Mićun M. Pavičević: Brdjanke. Gorske ruže. Crnogorcu. Cetinje.

Sedemindvajsetletni pesnik, tajnik v črnogorskem notranjem ministrstvu, je objavil v zadnjih treh letih navedene zbirke. Njegovi stihii ovajajo več dobre volje in resnega stremljenja nego posrečenih umotvorov. Sempatja zazveni krepak zvok, ki obrne pozornost nase n. pr. „A njegovo svagda tmurno lice — Rekao bi dva plamena ližu ...“ v „Crnogorcu“, eni najboljših pesmi, prevedeni tudi na francoščino. Prečesto je plehek in medel, zlasti kadar peva o splošnih idejah — *liberté, égalité, fraternité* —, ali če nam trosi kakor srebrokodri izkušeneč didaktična „Zrnca“. Mnogo verzov vzdihuje po boljši fakturi, prosi za trohico barvitosti in tona v vsakdanjost. Zapadnjaku se je težko ogreti za „krvave suze“, cele potoke „krvce“, za patetično retoriko. Če bi avtor strožje izbiral, bi utegnil podati kaj bolj uspelega.

A. Debeljak.